Brain International School
Vikas Puri, New Delhi

अभ्यास पत्र

विषय ः संस्कृत **कक्षा - नव** **वार्षिक सत्र**

प्रश्न 1 अधोलिखितम् अनुच्छेदं पठित्वा प्रदत्तप्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत।

अयं संसारे सत्ये प्रतिष्ठितः।यतः यथा चिन्तनं भवति तथा तस्य कथनम् आचरणं च सत्यम् इति भवति। तस्मात् विपरीतं तत् असत्यं भवति।सत्यं नरस्य सामान्या प्रवृत्तिः।असत्यं तु असामान्या निन्द्या च प्रवृत्तिः।अस्य तु प्रमाणं बालाः सत्त्वगुणप्रधानाः मुग्धमुग्धाः ग्रामीणाः पर्वतीयश्च जनाः। बालः यद् यथा चिन्तयति पश्यति करोति च□त् तत् तथैव अपृष्टो वा अन्यं प्रति कथयति।न तत्र असत्यं वदति।

I **एकपदेन उत्तरत**

i) सत्यं कस्य सामान्या प्रवृत्तिः□

ii) अयं संसारः कस्मिन् प्रतिष्ठितः□

II **पूर्णवाक्येन उत्तरत ।**

i) सत्यं किं भवति□

ii) बालः अन्यं प्रति किं कथयति□

III **भाषिक कार्य़म्।**

i) अस्मिन् अनुच्छेदे 'अनृतम्' इति पदस्य अत्र किं पर्यायपदम्□

ii) 'कथयति' इति क्रियायाः कर्तृपदं अत्र अनुच्छेदे किम्□

iii) 'प्रशंस्याः'इति पदस्य किम् विलोमपदम् अत्र प्रयुक्तम्□

IV अस्य अनुच्छेदस्य कृते समुचितं शीर्षकं लिखत।

प्रश्न 2 रमेशस्य अनुजः अतुलः अम्बालानगरे छात्रावासे निवसति। रमेशेन समयस्य सदुपयोगाय अतुलाय लिखितम् इदं पत्रं मञ्जूषायां दत्तैः पदैः पूरयित्वा उत्तरपुस्तिकायां लिखत।

1 ———

दिनांकः ———

प्रिय अतुलः

2 ——— □

अत्र कुशलं तत्र 3 ——— ।अतुल□ानवजीवनस्य प्रतिपलं 4 ——— अस्ति। विश्वे प्रकृतेः सम्पूर्णानि कार्याणि नियमितसमये 5 ——— । उचितसमये यदि वृष्टिः न भवेत् तदा सर्वं क्षेत्रं शुष्येत्।तथैव बाल्यकाले यदि छात्रः न पठति तदा असौ समस्तजीवने 6 ——— करोति। समयः तस्य एव जनस्य कार्येषु सहभागितां करोति यः 7 ——— सदुपयोगं करोति। गत काले शोकः 8 ——— । समयः कदापि कस्यचिद्पि 9 ——— न करोति। अतः सदा समयस्य सदुपयोगः करणीयः।

भवतः 10 ———

रमेशः

निरर्थकः ,अग्रजः ,शुभाशीषः ,दिल्लीनगरतः , महत्त्वपूर्णम् , समयस्य , पश्चातापम् , भवन्ति , प्रतीक्षाम्

प्रश्न 3 अधः प्रदत्तचित्रस्य वर्णनं मञ्जूषायाः सहायतया पञ्चसु वाक्येषु संस्कृतेन कुरुत।

इदम् , कारप्रदर्शनीस्थलम् ,अनेके जनाः स्थिताः , सन्ति ,मध्ये ,नूतनं कारयानम् , विद्यते ,जनाः ,

प्रसन्नाः , एकस्याः नार्याः अंङ्के ,बालकः अस्ति , सर्वत्र चाकचण्यं , वर्तते

प्रश्न 4 अधोलिखितान् संवादान् रिक्त स्थानेषु लिखत।

भिक्षुकः □भवान् □एकं पणं 1 ....।

पथिकः □ त्वम् किमर्थम् 2 ....□

भिक्षुकः □मम समीपे धनं नास्ति।

पथिकः - 3 .... न अस्ति, तर्हि कार्यं 4 ....।

भिक्षुकः□अहं कथं कार्यं कर्तुं शक्नोति, अहं पादेन 5 ....अस्मि।

पथिकः - खञ्जः असि, परं तव द्वौ 6 ....तु स्तः।

भिक्षुकः □परम् मम हस्ते 7 .... अस्ति।

पथिकः □पीड़ा अस्ति □अहम् 8 .... औषधं यच्छामि।

भिक्षुकः - परं 9 .... तु धनम् एव इच्छामि।

अम्बा - यदि 10 .... इच्छसि तर्हि परिश्रम कु□

हस्तौ, तुभ्यम् , खञ्जः, इच्छसि, अहम्, धनम्, यच्छतु,धनम्,पीडा,कुरु

प्रश्न 5 पाठ्य पुस्तकस्य अभ्यास Together with Sanskrit पुस्तकेन कुरुत।